

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopis naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kranjska gimnazija.

Vsako se še spominja velike in splošne razburjenosti, ki je zavladovala v vseh narodnih krogih takrat, ko je prejšnji naučni minister baron Gautsch zatrl tedaj jedino dasi nepopolno slovensko srednjo šolo, nižjo gimnazijo v Kranji. Nevolja nad to očitno, ne samo Kranjskemu mestu ampak sploh vsemu narodu storjeno krivico se je izražala na različne načine. Odpošiljale so se leto za letom peticije na naučno ministerstvo, deželni zbor kranjski se je skoro v vsakem zasedanju bavil s tem vprašanjem, takisto tudi deželni odbor in naši državni poslanci. Stvar je tako postala splošna slovenska zadeva in se je, ko so se jej uklonili nekateri protivniki iz našega taborja, kot taka proglasila tudi na shodu slovenskih poslancev v Ljubljani l. 1890.

Od takrat so se vsi slovenski poslanci potegovali solidarno za obnovitev Kranjske gimnazije, a dasi so verno tlačili prejšnjemu ministerstvu, vendar ni baron Gautsch hotel ustreči njihovi soglasni zahtevi, niti tedaj ne, ko so bile zajedno s Kranjsko gimnazijo odpravljene srednje šole v raznih kronovinah že vse zopet obnovljene. Šele lani, ko je mesto Kranj po deputaciji obljubilo vse žrtve, se je slovenskim poslancem posrečilo primorati vlado, da je morda zoper svoje prepričanje ustregla tej naši želji in ustanovila namesto prejšnje nižje gimnazije popolno gimnazijo.

S tem smo dosegli, za kar smo se več let z vsemi silami trudili in sedaj je naša dolžnost, da opravimo eksistenco tega zavoda, da skrbimo za številan obisk in sploh za to, da bo v sebi združeval vse pogoje napredka.

Deželna šolska oblast je s svoje strani v tem oziru že storila kar je mogla. Zaukazala je, da se odslej tisti učenci, katere je po njih rojstvu ali po njih rodbinskih razmerah šteti za pripadnike Kranjske gimnazije, t. j. učenci iz ozemlja c. kr. okrajnih glavarstev Kranj in Radovljica in iz ozemlja c. kr. okrajnega sodišča Kamnik, po razmerji aktiviranja posameznih razredov državne gimnazije v Kranji ne vzprejmo v Ljubljanski dve gimnaziji, ali pa samo v posebnega ozira vrednih slučajih z dovolitvijo c. kr. deželne šolskega sveta.

Glasom tega ukaza so torej iz Ljubljanskih dveh gimnazij izključeni vsi pripadniki rečenih okrajev. Pričakovati je, da se bo ta ukaz točno tako tolmačil, kakor ga je razumeti in da ne bode izjemno dovoljenje dež. šolskega sveta tisto sredstvo, s čigar pomočjo zleze lahko kdor hoče v nemške vzporednice na Ljubljanski veliki gimnaziji.

Občine sodnega okraja kamniškega so z naredbo deželne šolskega sveta jako nezadovoljne in ne tajimo, da je njih iz ekonomičnih razlogov izvirajoči odpor dokaj opravičen in vreden resnega upoštevanja. Kamniške občine imajo z Ljubljano jako ugodne prometne zveze in jim tudi sem ni tako daleč, kakor v Kranj. Tega vendar ni smeti zahtevati, naj bi se Kamniški dijaki čez Ljubljano vozili v Kranj. Mnogokomu bo to čutao pomučilo itak velike troške, sploh pa je zveza Kamnika z Ljubljano tako tesna, da bi se po našem mnenju lahko ugodilo želji rečenih občin.

Če pa v tem oziru soglašamo s Kamniškimi občinami, moramo vendar iskreno obžalovati, da se je sprožila misel, naj bi si Kamnik pomagal s tem, da bi pošiljal dijake v nemški oddelek na Ljubljanski veliki gimnaziji. Ta misel se nam zdi tako gorostasna, da se ne moremo prečuditi, kako se je mogla poroditi v vzgledno narodnem Kamniku. S tem bi se ne zatajil samo narodni program, narodna taktika, s tem bi se tudi škodovalo učeci se mladini, zakaj da je napredovanje v šoli mogoče jedino na podlagi materinega jezika, o tem menda dandanes ni treba več razpravljati.

Sicer pa nam je to veliko nasprotstvo Kamnika zoper Kranjsko gimnazijo — ako ne upoštevamo ekonomičnih razlogov — do cela nerazumljivo. Predsodki, ki se pojavljajo povsod zoper mlade zavode, se nam vidijo sicer tudi tu naravni, vendar pa neopravičeni. Kranjska gimnazija zasluži naše popolno zaupanje. Lega mesta je krasna, zrak je zdrav, skrbelo se bo za primerna stanovanja in ker ne bo zavod tako prenapolnjen, kakor sta Ljubljanski gimnaziji, je po sebi umevno, da bodo učni uspehi vsaj tako dobri, kakor v Ljubljani, ako ne še boljši. Strah torej, da Kranjska gimnazija ne bo mogla tekmovali z Ljubljanskima, je pač neosnovan in zato pričakujemo, da bode Kamnik opustil zgoraj

označeno namero in varoval svoje specifične interese tako, da ne pride v navzkrižje z narodnim načelom. V tem slučaju ga bomo radi podpirali po svojih močeh.

A tudi Kranj sam mora skrbeti, da dobi vse kar je mogoče in kar je pogoj dobri vzgoji. Muzeja seveda ne more ustanoviti, pač pa lahko kaj stori za muzikalno vzgojo mladine. „Glasbena Matica“ je v tem oziru za Ljubljano velikanskega pomena in kaj podobnega mora tudi Kranj dobiti, da vsaj v tem oziru zadosti zahtevam naše dobe. S takimi in enakimi napravami bo Kranjska gimnazija mnogo pridobila in zamogla lepo napredovati ter se razvijati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. septembra.

Cesar na Češkem.

„Narodni Listy“ govoré na odličnem mestu o cesarjevi navzočnosti na Češkem in povdarjajo važnost okolnosti, da takrat, ko misli koalicijska vlada, da v Pragi in v njeni okolici ne more vladati brez izjemnih naredb, je dal cesar prebivalstvu priliko, izraziti svoja čutila. Notorična je jedinstvo češkega naroda v tem, da se mu zadržujejo njegove narodnostne in državopravne pravice. Zato je neumevno, da v raznih delih dežele veljajo različni upravni zakoni. Izjemne neredbe so se razglasile pred jednim letom, v predvečer spominskega dne nezabnega kraljevskega reskripta. Spomin na ta reskript živi v vseh čeških srcih in morda ni samo slučaj, da je cesar prišel baš ta dan na Češko. Morda se bodo ališali glasovi, trdeči, da so izjave prebivalstva za časa cesarjeve navzočnosti dokaz, kako dober uspeh so imele izjemne neredbe, ali to bi bila politična eskamotaža, dotičniki bi s tem pokazali, da ne znajo ločiti vladarjeve osebe od vlade konstitucionalne države.

Ministri govore.

Čistokrvni nemški lažiliberenci niso bili nikdar posebno uneti za sedanjega trgovinskega ministra grofa Wurmbanda. Mož jim je preveč konservativen, v gospodarskem oziru prevelik nasprotnik mauchesterstva. Vrh tega je grof Wurmband jako oblasten gospod in ker je kot minister že pri raznih prilikah dokazal svoje mišljenje, ker je predložil novelo glede trgovine na obroke, obsodil v Libercah delniške družbe, ker razširja določbe obrtnega zakona v konservativnem zmislu, se ni čuditi, da ga „N. Fr. Pr.“

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

VI.

(Dalje)

— Bojim se, reče della Rocca z lahkim usmevom, da so tudi žene renaissance časih kaj strastno plesale. Ukus se je že pred njimi pokvaril.

— Da, ali tako prostaške dobe, kakor je dandanašnja, še ni bilo. O tem sem trdno prepričana. Tudi kmetje so se že pokvarili. Le glejte, kako se oblačijo. In naše društvo? Praznoglavci in postopači. Drugega izraza zanje ne poznam. In vsak dan je slabše. Jezik je pokvarjen, obleka neukusna, zabava se je premenila v razuzdanost, v družbo prihajajo ljudje, ki nimajo druge pravice, kakor da so nearamni in da imajo denar, a bedasti so tako, kakor naši kočijaši. Vae je tako popačeno, da bolj ne more biti. Italijani ste še jedini, ki se niste povsem odtujili lepemu in dobremu obnašanju.

— Preveč nas hvalite. Tudi mi smo se že okužili. Pošiljamo otroke v vaše dežele v javne

šole. Ko se vrnejo, se najbrž še primerno pokloniti ne bodo znali. Sramovali se bodo prirojene gracije in glede prostote tekmovali s kočijaši. To se zmatra za moderno vzgojo. Bogati Egipčan gre na angleško vseučilišče in se vrne k Nilu s sila neukusnim klubkom in s tako sukno, navdaja ga pa strast za žganje in za lov. Zato pravi, da se je obnovila doba faraonov. To je vzgoja!

— Da, tako je, odgovori, smeje se, Hilda. Želim, da bi se Italija ne okužila, a bojim se, da se je že zgodilo. Tudi pri vas imate že železoice in tramwaye, tudi pri vas se kmetje in meščani že mešajo, tudi pri vas je narodna noša skoro povsem zginila.

— Tudi mestni prebivalci so izgubili instinkt dobrega ukusa. Morda takrat, ko so opustili staro nošo.

— Narava in čuvstvanje vašega naroda mu bosta vedno zagotovila neki prirojeni dobri ukus.

— Da bi le bilo tako! Ali pogledajte naše javne zgradbe, še sledu ni ukusu. Ne da bi se pretiravalo se lahko reče, da nadkriljuje Italija glede popolnega razumevanja lepote in umetnosti ves drugi svet. Že večkrat sem sam o tem premišljal, kako da smo se temu mogli izneveriti, kam je prešel ta

naš stari ukus. Tu, v Florenci, smo zgradili plinarno, katere dimniki stoje na obali Arnavi ter kaže skoro najlepšo panoramo na svetu, ki je slovela stoletja in stoletja. Ako je treba podreti ali popraviti kak stari slikoviti most, napravimo grad most s tisto zoprno ograjo iz ulitega železa, katere spada mej najgrše reči na svetu. Ako napravimo sprehajališče, ki nas neizmerno mnogo velja in za katero prav takrat, ko je delamo, nimamo denarjev, napravimo je vendar tako, da mu v Evropi ni para, naposled pa je pokazimo s tem, da postavljamo na vsak prostorček kavarnice, stražnice in vse mogoče kolibe. Ako je iz zdravstvenih ali drugih ozirov odpraviti iz starih palač tržišča živeža, tiste male zahtle prodajalnice, podobne nizozemskim slikam, napravimo gotovo velikansko poslopje iz železa in iz stekla, ki je kar najbolj mogoče neukusno, neprijetno in nerodno, tako da se v njih ljudje meseca julija pečejo kakor na žrjavici, meseca januarja pa smrzujejo. Kaj je temu uzrok?

— Tudi pri nas se najdejo taki plemeniti javni dobrotniki, kakor pri vas na Angleškem, ali v zlic temu vprašam: Kaj je ta hvalisana nova doba velikega storila? S čim se moremo ponašati? Uničili smo pač marsikaj, kar je za bodoče generacije

kar nič več ne mara. V Gradcu je grof Wurmbbrand otvoril razstavo motorjev z nagovorom in v njem razvil vodilna načela svoje obrtne politike. „Neue Freie Presse“ pravi, da bolj reakcionarnih načel ne more zastopati niti princ Liechtenstein in sodi, da na Wurmbbrandu kot levitarja v koalicijskem ministertvu ni več računati. — Še bolj, kakor Wurmbbrandov govor jezi levitarje, kar je minister grof Schöbörnu v Lvovu govoril. Na basketu, kateri je grofu Schöbörnu priredilo poljsko plemstvo, napil je gostu deželni maršal knez Sangusko in ga slavil kot prijatelja poljskega naroda, s katerim vežejo Poljake vkupni principi. Minister je odgovoril, da mu je sodelovanje pri vladi omogočeno, ker so najznamenitejši faktorji v državi konservativci. Povdarjal je sorodnost svojega mišljenja z mišljenjem poljskih poslancev, in poljsko vernost. Nemci so silno nezadovoljni in da imajo za to uzrokov dovolj, se razvidi iz današnjega našega članka. Levičarski listi povdarjajo ostentativno, da je njih udanost koaliciji že skoro dospela do zadnje meje in si bahato trkajo na prsa, češ, brez levitarjev ni moči vladati.

Ogerske reforme.

Pred nekaterimi dnevi je stal Koloman Tisza pred svojimi volilci in jim povedal marsikako zanimivo stvar, mej drugimi tudi jedno, ki obuja v političnih krogih precejšnjo senzacijo. Izrekel se je namreč z vso odločnostjo zoper volilno reformo, katero pripravlja minister Hieronymi in ves svet je radoveden, ali bo to imelo kake politične posledice ali nobenih. Ogerska vlada še ni drž. zboru predložila svojega projekta in tudi o njega vodilnih principih se bore malo vé. Sedanje ogersko volilno pravo je anorganičen konglomerat volilnih zakonov iz raznih dob, a osnovan je na principu cenzusa. Tem različnim volilnim zakonom imajo Madjari zahvaliti svoje prvenstvo na Ogorskem. Vsi nemadjarški narodi tožijo, da so ti zakoni skrajno krivični, v prvi vrsti pa tožijo Rumuni. Minister Hieronymi misli rešiti rumunsko vprašanje s tem, da premeni volilni red. Obljubil je to celo na svojem potovanju po Sedmograškem. To je uzrok namenu, premeniti volilni red. Če je to jedini vzrok, potem vsled nasprotovanja Kolomana Tisze ni misliti, da pride stvar pred državni zbor. Če pa se je vlada, kakor se sodi, lotila tega vprašanja na željo krone, potem utegne nastati jako kritičen položaj. — Drugačna je stvar z upravno reformo. Dotični načrt je povsem gotov in vlada se ne more več umakniti. Ali jej bode Tisza tudi v tem oziru nasprotoval, še ni gotovo. Vsekako je reforma uprave, pri kateri pride jako mnogo lokalnih vprašanj v poštev, zelo kočljiva stvar in utegne morda postati tisti kamen, ob katerem se bo ministerstvo spodtaknilo.

Vnanje države.

Položaj v Srbiji.

Beligranski poročevalec „Frankfurter Zeitung“ je govoril z ministerskim predsednikom Nikolajevićem o sedanjem položaju na Srbskem. Nikolajević je mej drugim rekel: Radikalna stranka je popolnoma razbita. Svetoval sem Pasiću, ki je moj prijatelj, naj stranka njegova opusti ime „radikalna stranka“ in naj sestavi stvaren program njenih in finančnih reform, sicer da ne pride nikdar več na krmilo. Pasić pa odlaša še vedno, nadeja se, da se vendar porazume s kraljem. Ustava iz l. 1869., ki se je zopet upeljala, je res potrebna prememba, ali dve ali tri leta ni misliti na tako premembo. Sicer pa to prav za prav ni nikaka ustava, ker določa, da jo sme kralj odpraviti kadar hoče. Prave protidinastične stranke ni na Srbskem. S Karagiorgjevići simpatizujejo samo njihovi sorodniki, ti pa so povsem mirni, tako da se Obrenovićem ni ničesar bati. — Zakaj pa se je potem storil prevrat? Ali zato, da se uredi Milanove finance na narodove troške ali da se obnovi tajna pogodba z Avstrijo?

isto tako nenadomestljiva izguba, kakor za nas uničenje raznih umotvorov za časa velikih obsedanj, kar smo pa ustvarili, je samo grozno ali pa smešno.

V tem, ko je govoril, spretno in resno, ga je lady Hilda pazno poslušala. Pozabil je bil popolnoma, da govori z ženo, in to z ženo, kateri je bilo vse življenje le igrača in pretiranost.

— To je vse res, reče naposled lady Hilda, zakaj držite križem roke, zakaj ne delujete po svojih načelih? Bolezen pač vidite, leka pa ne zapišete.

— Jedino zdravilo je čas, odgovori on zamišljeno. Pokvarjenost se je pri nas preveč razširila, da bi jo mogel človek izlečiti — še vojna je ni uničila. Jedino, kar bi moglo pomagati, je vzgoja in javna predavanja. Največje zlo je, da je narod tako nemaren in apatičen. Jezé se vsi, ne gane se pa nihče.

— Tudi vi se ne ganete in se le jezite.

— Da sem imovit, bi ne bilo tako, odgovori della Rocca z nekako bolestnim usmevom. Siromak sem in zato se ne morem lotiti javnega delovanja, da bi se mi ne očitalo, da iščem svojo korist. Človek, ki nima denarja, nima upliva. Koj je na sumu — vsaj pri nas. (Dalje prih.)

Volitve v Belgiji.

V Belgiji se pripravljajo vse stranke na volilni boj. V kratkem se bodo vršile nove volitve v parlament, v katerem so imeli doslej večino klerikalci. Boj bo srdit. Klerikalna stranka je najbolj organizovana in utegne tudi zmagati, če se doktrinarnim liberalcem ne posreči, pridobiti socialiste in sploh delavce za svoj program. Liberalna stranka v Belgiji je mej vsemi manchesterskimi strankami v Evropi gotovo najbolj zoporna, najkrutejša nasprotnica delavskih tirjatev in zato tudi nima upanja, da bi jo hoteli delavci podpirati zoper klerikalno stranko, ki je sicer nasprotna svobodi in tudi precej manchesteraka, pa vendar ne tako, kakor liberalna.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 4. septembra. [Izv. dop.] (Občni zbor „Vdovskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“.) Dne 4. t. m. je bil običajni letni občni zbor zgoraj imenovanih društev v telovadnici II. mestne šole. Prvo je zborovalo Vdovsko društvo. Društveni predsednik č. g. prošt dr. Jarc vse prisotne prisrčno pozdravlja ter omeni, da mu visoka starost 81 let ne dopušča več predsedovati tako važnemu društvu, kateremu je predsedoval od 1872. leta ter priporoča, da si zbor izvoli na to važno mesto mlajšo in čilejšo moč in najbolj na mestu se mu zdi za ta posel društveni odbornik g. Stegnar. Ko mu zbor izreče jednoglasno zahvalo za trud in požrtvovalnost, koje je imel za društvo, sta poročala gg. tajnik in blagajnik o društvenem delovanju in o stanju premoženja v preteklem letu. Obe poročili sta se vzeli na znanje in pri zadnjem na predlog g. Ribnikarja tudi dostavilo, da naj se v bodoče računati tako sestavljajo, kakor je to v navadi pri posojilnicah in hranilnicah. Pregledovalcem računov so bili izvoljeni gg. Armič, Furlan in Javoršek. Ti bodo imeli nalogo koncem društvenega leta in tudi večkrat mej letom društvene račune in blagajnico pregledati ter občnemu zboru poročati, v kakošnem stanju je društveno premoženje. Precej živahna debata se je vnela pri točki: „Oproščenje od vplačevanja letnine onih društvnikov, ki so že 30 let pri društvu“. Tri leta sem se praktično razvada, da občni zbor oprostí one društvenike od vplačevanja letnine, ki so že 30 let pri društvu. Temu odborovemu predlogu sta se pa letos odločno uprla gg. Dimnik in Ribnikar, češ, da po društvenih pravih občni zbor nima te pravice, ker po § 8. društvenih pravil je član društva le tisti, ki plačuje letnino. Predlog gg. D. in R. je toplo podpiral g. Toman iz Moravč in g. Dimnik pa še dostavil, če že hoče društvo dobrote deliti, naj se raje poviša letna podpornina za sirote od 25 gl. na 30 gl. Pri glasovanju je ostal predlog gg. Dimnika in Ribnikarja za jeden glas v manjšini, ker je bilo premalo mlajših društvnikov prisotnih! Velika živabnost in zanimanje se je pokazalo letos tudi pri volitvi odbora. Izvoljeni so ti-le gg.: F. Stegnar (predsednik); J. Dimnik (podpredsednik); J. Cepuder (tajnik); M. Močnik (blagajnik); J. Borštnik, V. Ribnikar, Janko Žirovnik, B. Valenta in A. Žumer (odborniki). Upamo, da bode zanesel novi odbor malo več življenja v društvo ter delal v blagor društvnikov in prid društva, na koje smemo biti kranjski učitelji ponosni, kajti danes ima že 54000 gl. premoženja! — Po tem zborovanju je bil občni zbor „Narodne šole“. Dnevni red se je naglo in gladko izvršil. V odbor so izvoljeni ti-le gg.: Borštnik, Cepuder, Dimnik, Kecelj, Močnik, Praprotnik František, Raktelj, Ribnikar, Stegnar. Na predlog g. Ribnikarja se je imenoval g. Andrej Praprotnik za njegove velike zasluge, kojih si je stekel za slovensko šolstvo, jednoglasno in z velikim navdušenjem častnim članom „Narodne šole“.

Domače stvari.

(Jos. vitez Zhishman †.) Kakor poroča današnja brzojavka, umrl je včeraj popoldne nagloma na Dunaji dvorni svetnik in bivši vseučiliški profesor dr. Josip vitez Zhishman. Pokojnik je bil naš rojak, porojen leta 1820 v Ljubljani, kjer mu sorodniki še živé. Z veliko marljivostjo svojo dosegel je doktorat modroslovja in pozneje pravoslovja. S kraja bil je profesor klasičnega jezikoslovja na Dunaji in doletela ga je najvišja čast, da je bil odbran učiteljem cesarjevemu sinu, pokojnemu prestolonasledniku Rudolfu. Okoli leta 1870. pa je na podlagi učenih del ob orientalskem cerkvenem pravu postal profesor kanonskega prava na vseučiliški Dunajskem. Leta 1871. je dobil red železne krone III. reda, a nekaj let pozneje bil je imenovan dvor-

nim svetnikom. Kot vseučiliški profesor, bil je velik prijatelj in dobrotnik dijakom s Kranjskega, pa tudi Slovencem od drugod. Maogo let je upravljal Knaflejevo ustanovo in obračal skrb v to, da se se množile podpore iz tega blagonosnega zaloga. A tudi sicer je prikrboval dijakom podpore, bodisi, da jih je priporočal znancom za posttrajni zaslužek, bodisi da jih je napotoval k najvišji možni blagajni, kjer so se vedno pazirali na njegovo priporočajo. Kadar je sila do vrha priklopela, bil je glas: „k profesorju Zhishmanu!“ In vsak, kolikoj vreden, dobil je podporo ali vsaj primeren svet. Izredno je bil vesel in nekako ponosen, če so slovenski dijaki odlikovali na vseučilišči, zamolčal pa tudi ni svoje graje, če je zapazil kako malomarnost. Za svojo domovino se je vedno zanimal in dijake povpraševal po tem in onem, a politike mu ni bilo mari. Ko je bil l. 1888 zbok svoje starosti kot vseučiliški profesor vpokojen, postal je ravnatelj c. in kr. rodbinsko-fidejkomisne knjižnice — in slovensko dijaštvo je tako izgubilo svojega najboljšega pokrovitelja. Marsikdo izmej razumnikov slovenskih, ki danes čita vest o njegovi smrti, spominja se tega, z velikim vplivom in mnogimi častmi obdanega moža s hvaležnim srcem. Bodi mu v obče blag spomin!

— (Nadvojvoda Karol Ludovik) se je bil v ponedeljek pripeljal na Bled in ostal tam ves dan, včeraj pa se je peljal v Volosko.

— (Slovenski umetniki v Zagrebu.) Iz Zagreba se nam piše: Vrata hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu so zopet odprta; od 1. t. m. se zopet igra in v stari, nekaj ozaljšani in popravljeni hiši vlada nov duh. Na mesto provizornega je stopil sedaj definitivni intendant, kateri nima nič drugega opraviti, kakor skrbeti za narodno gledališče. Dr. Stjepan pl. Miletić, kateri je prišel na intendantsko mesto, je sicer še mlad a vendar je javno mnenje z njegovim delovanjem povsem zadovoljno. Ko je postal intendant, je imel težak položaj, ker so nas zapustile razne izvratne sile tako dični Fijan, ki je šel v Beligrad, gg. Freudenreich in Anić, in še nekaj drugih. Bilo je torej preskrbeti novih močij, a to je težka stvar. A vendar imel je srečo. Mej drugimi umetniki dobili smo tudi gospo in gospoda Borštника iz Ljubljane, katera smo spoznali že v pretekli zimi in pomladi. Seveda takrat sta igrala slovenski, sedaj pa sta se morala učiti hrvatski. Včeraj smo že imeli priložnost, videti ju na naši pozornici kot Claire in Derbleya v „Fuzinarju“. Naravno je, da je vsakdo vpraševal: Kako pojde? Sta li mar že kaj naučila hrvatski? — No, a niso morali dolgo pričakovati odgovora. Gospa in gospod Borštnik sta zmagala. Kar sta se naučila v treh mesecih hrvatskega jezika, je jako mnogo, toliko, da se vse čudi. A kaj bi rekel o igri? Take Claire, kot je gospa Borštnikova, še nismo imeli na hrvatski pozornici. Efekt njene igre je skoraj neverjeten. Tudi gospod Borštnik je bil Derblay, kakoršnih se malo najde. Posebno velik utis naredila je njegova realistična igra v drugem dejanju. Občinstvo je vrle umetnike jako simpatično vzprejelo. Po vsakem dejanju so se morali po tri-štirikrat pokazati Gospa Borštnikova dobila je lep šopek cvetlic, gospod Borštnik pa venec. Danes že lahko rečemo, da sme hrvatsko narodno gledališče jako mnogo pričakovati od dičnega umetniškega para. Kritike Zagrebških listov so jako laskave.

— (Pričetek šolskega leta.) Na državni višji gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1894/95 dne 18. t. m. s sv. mašo. Učenci, ki vstopijo v I. razred, naj se zglase dne 16. t. m. od 8. do 11. ure zjutraj v ravnateljski pisarni s potrebnimi spričevali in naj naznanijo, ali žele vstopiti v slovenski ali nemški oddelek. V druge razrede novo vstopivši dijaki naj se zglase s potrebnimi spričevali dne 16. t. m. od 8. do 12. ure zjutraj, tej gimnaziji že pripadajoči dijaki pa dne 17. t. m. ob istih urah. Dijaki, ki spadajo v področje Kranjske in Novomeške gimnazije, se vzprejemljejo le v izrednih slučajih z dovoljenjem dež. šolskega sveta, kateremu je izročiti dotične prošnje. Ta odredba velja za I. in II. razred. Vzprejemni izpiti se prično dne 16. t. m.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslal: Neimenovanec, „Alter Drahrer aus Wien“, bivajoč v Ljubljani, 10 kron. Živio!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani je poslal uredništvu našega lista: Neimenovanec, „Alter Drahrer aus Wien“, bivajoč v Ljubljani, 10 kron. Živio!

— (Cirkus Henry.) Navzlic silni nevihti in izdatnemu dežju, ki je padal par ur pred pričetkom predstave, je bil tudi včeraj cirkus prav dobro obiskán in je občinstvo vse produkcije vzprejelo z živahnim odobravanjem. Vsaka predstava potrjuje bolj prvotno sodbo, da ima cirkus Henry res vseskozi umetniške prve vrste. Iz včerajšnjega vzporela je omeniti posebno pohvalno šest ogerskih rujavih kobil in skakalna konja Rheingold in Miško, katere sta predvajala ravnatelj Henry in njegova soproga, dalje v dovršenosti neprekošene ikariške igre Leonove obitelji, čudnega slona Blondina, jokaj jahalca Leona, produkcije na zračnem aparatu, jahalni prizor s spremembami kostumov, balet itd. Pantomima „čarobna piščal“, s katero se je zaključila predstava, je vzbujala mnogo smeha.

— (Umetalni ogenj) priredi v torek zvečer dne 11. septembra na Koslerjevem vrtu pirotehnik Fran Cuno iz Gradca in sicer v zvezi z vojaškim koncertom.

— (Železnica Celovec-Gorica.) Komisar generalnega nadzorstva avstrijskih državnih železnic g. Elvard Pichler pl. Daeben bode še tekom tega meseca pričel na lici mesta s predstudijami za železniško zvezo mej Gorico Sv. Lucijo-Podbrdom-Boh. Bistrico-Lescami in Lescami-Kor. Bistrico-Ržno dolino Žihpoljami in Celovcem.

— (Vihar na Gorenjskem.) Včeraj je na Gorenjskem nastal velik vihar, ki je zlasti okolu Bleda podrl več kozolcev in poškodoval precej drugih poslopj.

— (V št. Vidu na Dolenjskem) osnovalo se je „Kmetijsko bralno društvo“, kateremu je vlada pravila že potrdila. Ustanovni občni zbor vrši se 15. t. m. v društvenih prostorih. Osnovni odbor obrača se do vseh rodoljubov, ki se zanimajo za novo društvo, da bi je podpirali z darovanjem primernega berila za knjižnico.

— (Vipavska čitalnica) priredi v svojih prostorih običajno svojo veselico dne 8. septembra 1894. Razen pevskih točk je na vzporedu tudi dramatična predstava in komičen prizor. Pri veselici sodelujejo šturski pevci. — Pri plesu svira goriški septet. Začetek točno ob 7. uri na večer. Vstopnina 20 kr., sedež 30 kr., k plesu 1 gl.

— (Trte po nizki ceni ali brezplačno.) Iz trtnice, katero je napravila dežela kranjska v Ljubljani, se bode letos oddalo kakih 50 000 cepljenih ameriških trt. Prodajale se bodo po 5 gl. 100 komadov, neimovitim vinogradnikom pa se bodo delile tudi brezplačno. Oglasiti se je do 30. t. m. po županstvih pri deželnem odboru v Ljubljani.

— (Vinska letina.) Grozdje prav lepo dozoreva po slovenskih pokrajinah. Vina sicer žalibog ne bode veliko, a kar ga bode, to bo dobra kapljica. Vročina poslednjega časa je prav dobro vplivala. Na Dolenjskem v obče vinogradi precej hirajo. Kar ni uničila trtna uš, to storita strupena rosa ali pa toča. Le v nekaterih krajih, kjer so že od nekdaj skrbno obdelovali vinograde in kjer še ni trtna uš, bode letos nekaj prav dobre kapljice.

— (Slovenjebistriška podružnica sv. Cirila in Metoda) je zborovala v nedeljo v Puskavi, kamor je priredila izlet. Udeležba je bila prav obila. Po zborovanju je bila živahna veselica, pri kateri so prvokrat nastopili vrli tamburaši in pa pevski zbor iz Slovenske Bistrice. O družbi in nje namenu sta govorila dekan Slovenjebistriški g. Hajšek in g. Hribar iz Celja. Podružnica se lepo razvija in bode delovala lahko prav blagodejno mej Slovenci slovenjebistriškega okraja.

— („Št. d. mark“) je zborovala minulo nedeljo v Ptuj. Udeležba pa ni bila nič kaj posebna. Tuicev je bilo malo, a tudi domačinov je mnogo ostalo doma. Da ni manjkalo nemških matadorjev iz Celja in iz nekaterih drugih krajev, se razume. Vseh skupaj pa je vendar le bilo malo število. Še nekaterim pravim Nemcem ni po volji zloglasno društvo, ki v prvi vrsti neti narodni prepir.

— (Bralno društvo v Sevnici) je priredilo v nedeljo po občnem zborovanju koncert v prostorih g. Simončiča. Iz prijaznosti so sodelovali ljubljanski učiteljskiški pod vodstvom učitelja gosp. Aparnika.

— (Dirko v Žalcu) priredi tamošnje dirkalno društvo v nedeljo dne 16. t. m. ob 3 uri popoldne. Darila so za pričetno dirko: 200, 50, 20 in 15 kron; za dirko plemenskih konj 200, 50, 20 in 15 kron; za društveno dirko 150, 75 in 50 kron. Da se vrši dirka, treba je najmanj 5 oglasil;

rok za oglasila je do dne 15. t. m. zvečer ob 6. uri.

— (Promettujcev ob Vrbskem jezeru) pri Celovcu je jako živahen. Po zadnjih izkazih je bilo: V Vrbi 2132, v Porečah 2109, v Krivi Vrbi 635, pri vojaški plavarni 129, na Otoku 241 in pri Majerniku 77 tujih gostov.

— (Slovenski živelj v Gorici) se vedno bolj utrjuje in je opaziti stalen in trajen napredek v tem oziru. Slovenci, ki vedno pribajajo z dežele in se naseljujejo v sicer večinoma laškem mestu, se ne poitalijančujejo več kakor prej, ker nahajajo dovolj zaslonbe v obstoječih narodnih društvih. Čitalnica, bralno društvo, „Sokol“, posojilnice in „Slogine“ slovenske šole, to so važni faktorji za razvoj slovenskega življa v poitalijančeni Gorici, ki so rešili narodnega pogina že marsikatero dušo.

— (Mramornat most) Mej Dolenjo Trebušo in mej Cerknim na Goriškem se dobiva lepo pisan mramor, ki se porablja za cerkve, spomenike in jednake stvari. V bližini teh krajev, na Stopnem je celo čez Idrijco narejen most iz takega mramorja.

— (Mejnarodna živinska razstava) se odpre jutri na Dunaji. Razstavljenih je okolu 400 glav goveje živine in 250 prascev. Poleg živali je razstavljeno tudi mnogo strojev in orodja.

— (Ustanove.) Za leto 1894. razpisane so od umrlega barona Wurzbacha napravljene „cesarice Elizabete“ ustanove za invalide, i. s.: a) tri ustanove po 60 gl. za Ljubljance, b) tri ustanove po 30 gl. za rojake iz Kamnika, iz Jariš ali s Homeca in c) tri ustanove po 30 gl. za rojake iz Ventarjevca v občini Šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja gospod baron Alfonzij Wurzbach, i. s.: one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnega odbora, ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku in ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva Šmartinske občine. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni vojaški invalidi iz imenovanih občin ali krajev od stražmeštra ali narednika nazaj, ki so lepega vedenja in vsled v vojni dobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli živeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne oglasilo zadostno število vojaških invalidov z navedenimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se zaradi bolehavosti in starosti ne morejo sami živeti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje ulože naj prosilci iz Ljubljane pri ljubljanskem mestnem magistratu, drugi prošnjiki pa vsak pri županstvu svoje občine do dne 10. oktobra t. l.

— (Razpisana služba.) V deželni bolnici ljubljanski popolniti je služba sekundarija z letnim adjutom 600 gl. Prošnje za to službo poslati je vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 24. t. m.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Velik požar na Dunaji) je nastal v Wagemanovi čistilnici petrolja. Še le tež 16 ur so gasilec udušili ogenj. Zgorelo je nad 450 hektolitrov petrolja in so vsi rezervoarji uničeni.

* (Telegrafni drogi iz papirja.) Najnovejši izdelki papirne industrije so telegrafni drogi iz papirja. Da postanejo dovolj trdi, se vmeša mej razpuščeno papirno tvarino boraksa, soli in drugih tvarin, potem pa se jo dobro stiska in jej da obliko cilindrov. Novi drogi so mnogo lažji od lesenih in so tudi bolj odpornjivi proti atmosferskemu vplivu.

* (Malovreden župnik.) V Milanu je poneveril župnik jedne tamošnjih prvih cerkev 40.000 lir na škodo neke bratovščine, potem pa je pobegnil. Razposlal se je iskalni list.

* (Angleški medeni tedni.) Po Dalmaciji potuje novozaročena angleška zakonska dvojica od vasi do vasi. Stanujeta pa ta dva originalna zakonska v šotoru, ki ga vozita saboj. Šotor je opremljen jako razkošno in ima vse potrebne udobnosti, z vrha pa veje angleška zastava. Ždaj prebivata novozaročenca v okolici Zadra.

* (Ločilni listi.) Najnovejša ameriška iznajdba so ločilni listi. Jeden tak list se glasi: „Kolonel Gabriel Davis in Mistress Maud Davis nanačajta s tem, da eta od včeraj sodniško ločena. Mistress Davis se bode odslej zvala zopet po svojem dekliskem imenu Maud Clever-Morris.“

* (Drzna cerkvena tatvina.) Iz cerkve Dell' Artella v Padovi je bilo ukradeno v noči od 3. do 4. t. m. iz rakve truplo sv. Antona Padovanskega. Tatovi so vlomili cerkvena vrata in odnesli mnoge dragocene darove. Zjutraj so se našle relikvije raztrešene in okrojene v bližnjem gozdu. Ko se je to dognalo, odšla je duhovščina in prebivalstvo v gozd, ter so se kosti slovesnim načinom v prekrasni krati preaesle nazaj v cerkev. Ta dogodek je vzbudil veliko razburjenost mej prebivalstvom.

Brzobjavke.

Dunaj 4. septembra. Dvorni svétnik, bivši vseučiliški profesor Zhisshman, je umrl danes popoldne ob 4. uri. Zadela ga je kap, ko se je šetal mimo menažerije v Schönbrunn.

Dunaj 5. septembra. Deželno-sodni svetnik Jakob Hren v Celovci dobil je povodom svojega vpokojenja naslov in značaj višjesodnega svetnika.

Dunaj 5. septembra. Ministerski predsednik knez Windischgratz in poljedelski minister grof Falkenhayn sta odpotovala v Lvov.

Brno 5. septembra. Levičarski občinski svet je včeraj soglasno sklenil uvesti na mestni nemški meščanski šoli namesto francoščine češki jezik kot učni predmet.

Lvov 5. septembra. Medicinska fakulteta se otvori o navzočnosti cesarjevi s posebno slovesnostjo. Pri otvoritvi bodo zastopana vsa avstrijska vseučilišča.

Monakov 5. septembra. Nepoznani ljudje so v Frankenhausenu pobili princu Arnulfu, sinu princ regenta, vsa okna njegove spalnice z debelimi kamni. Princ je nepoškodovan.

Rim 5. septembra. Policija v Forliju je zaprla barona Dominika Francolinija, ker je razširjal anarhistične spise, in mu na podlagi novega zakona odkazala Sardinijo kot bivališče. Francolini ima premoženja vsaj deset milijonov lir.

Glasgov 5. septembra. Vsi škotski rudarji so ustavili delo. Izmej 70.000 rudarjev jih je le 400, ki niso začeli štrajkati.

Tanger 5. septembra. Kabili v Demanu so se upornikom pridružili in oplenili več mest. Kabili iz Erhanena, Jemena in Vitarana oblegajo mesto Makareš.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 1 gl. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, za-znamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (15-9)

Umrli so v Ljubljani:

3. septembra: Marija Mezek, mlinarjeva vdova, 78 let, Razpotne ulice št. 4. — Reza Bregar, gostinja, 83 let, Karlovska cesta št. 7. — Janez Šukant, ključavničar, 64 let, Hrenove ulice št. 8.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. sept.	7. zjutraj	731.8 mm.	15.4° C	sl. vzh.	obl.	7.90 mm
	2. popol.	730.3 mm.	26.2° C	sl. zah.	obl.	dežja.
	9. zvečer	734.7 mm.	14.2° C	sl. jzh.	obl.	
Srednja temperatura 18.6°, za 2.3° nad normalom.						

Dunajska borza

dne 4. septembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gl. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 70 "
Avstrijska zlata renta	123 " 75 "
Avstrijska kronska renta 4%	97 " 95 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 90 "
Ogerska kronska renta 4%	96 " 35 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1017 " — "
Kreditne delnice	366 " 50 "
London vista	124 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 " 87 1/2 "
20 mark	12 " 19 1/2 "
20 frankov	9 " 88 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 85 "
C. kr. cekini	5 " 88 "

Dne 3. septembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gl.	148 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gl.	196 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gl.	127 " 50 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 " 85 "
Kreditne srečke po 100 gl.	197 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Rudolfove srečke po 10 gl.	23 " 75 "
Aktije anglo-avstr. banke po 200 gl.	168 " 20 "
Tramvaj-društ. velj. 170 gl. s. v.	313 " — "
Papirnati rubelj	1 " 84 "

Dve učenki

se vzprejmeta v popolno oskrbovanje pri J. Brillu v Kendovi hiši, II. nadstropje, v Ljubljani, na Glavnem trgu. (948-3)

Učenec

z dobrimi spričevali vzprejme se v špecerijsko trgovino

A. Šarabon-a (973-1)

v Ljubljani, Sv. Petra mitnica.

Išče se

trgovina z mešanim blagom

v najem ali na odstotke.

Ponudbe pošiljaj pod „J. J.“ poste restante Vipava. (972-1)

Trgovski pomočnik

22 let star, izurjen v trgovini z manufakturnim in špecerijskim blagom, išče službe.

Ponudbe pod: „zvest 300“ na upravištvu tega lista. (979-1)

Učenca

vzprejmem takoj v mojo prodajalnico z manufakturnim in špecerijskim blagom in z deželni pridolki.

(960-2) F. Skušek v Metliki.

Gostilnica

se pod ugodnimi pogoji dá v zakup, eventuelno na račun.

Več pove upravištvu „Slov. Naroda“. (940-3)

Samo za nekoliko časa

se ustavi mej potoma

v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu

A. Wolfinger-jeva

menadžerija.

Divje zveri iz vseh delov sveta; 6 levov, tigri, pantri, leopardi, severni medvedje i. t. d. i. t. d.

Več povedó lepaki. (976)

CIRKUS HENRY.

Danes v sredo dné 5. septembra 1894

izredna predstava.

Jako izbran, bogat vzpored.

Nastop prvih umetniških močij društva.

V ciganskem taboru

veliki fantastiški balet, ki ga izvršuje celo društvo.

Blagajna se otvori ob 6. uri. Začetek ob 8. uri.

Več povedó lepaki in listki. (977)

Jutri v četrtek dné 6. septembra 1894

velika predstava.

Otvoritev hôtela.

Hôtel Lloyd

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti števil. 9 v središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštne in brzojavnega urada.

20 elegantno urejenih sob. Izborna, cenéna restavracija.

Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene. Omnibusi k vsakemu vlaku.

(964-2)

Karol Počivaunik, hôtelier.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čas Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genova, Paris, Steyr, Linz, Budejovic, Pilsen, Marijine vaze, Eger, Karlove vaze, Francove vaze, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čas Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čas Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curih, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovic, Pilsen, Marijine vaze, Eger, Francove vaze, Karlove vaze, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. svečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljane (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmudena, Ischla, Aussee, Parisa, Geneva, Curiha, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 5 min. dopoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneva, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Idena, Pontabla, Trbiša.
Ob 19. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. svečer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. svečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 33 min. jutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " "
" 8. " 50 " svečer " "
" 10. " 10 " svečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika. (4-201)
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 30 " svečer " "
" 9. " 55 " svečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Dijaki

se vzprejmejo pod ugodnimi pogoji na hrano in stanovanje pri pošteni, v sredi mesta stanujoči rodbini. — Natlačneje izve se v trafikli g. J. Svatek-a, Mestni trg št. 25. (952-2)

Učenca

z dobrimi spričevali, lepega vedenja in krepkega zdravja, vzprejemem takoj v špecerijsko prodajalnico. Jer. Reitz, (941-3)

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1.

Kovaškega učenca

za kovanje konj in vozov, 14-15 let starega, vzprejme prej kot mogoče Florijan Proj, kovač v Kranju št. 47. (954-2)

Išče se

korespondent

vešč slovenskega, nemškega in če mogoče laškega jezika, ki bi bil popolnoma sposoben, samostojno oskrbovati korespondenco.

Tisti, ki so večji italijanščine in morejo službo tako nastopiti, imajo prednost.

Ponudbe naj se pošiljajo naravnost pod naslovom: „Paromlin v Celji“.

(978)

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštinih kočaricah poštne in colnine pristo po poštnem povzetju: 110 kom. rakov za juho gld. 2-50, 80 kom. srednje namiznih rakov gld. 3-50, 60 kom. velikih z debelimi škarjami gld. 3-50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4-50 in 32 kom. solo-velikanov, jako finih, čudovite živali, gld. 5-25. (854-12)

F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

Št. 8506.

Razpis.

(961-2)

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem mestu — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjenih je

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1894/95, katero se prične dné 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo vzprejemajo se tudi:

1.) Plačujoči učenci, kateri plačujejo 30 kr. na dan za hrano in stanovanje, pa 20 gld. šolnine na leto, in

2.) ekstermistri, ki zunaj šole stanujejo, plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 20. septembra 1894

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vzprejem proti plačilu priložiti je revers ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha, zaradi vzdrževanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 24. avgusta 1894.

Najboljše

se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donšajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti, se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. O. MAYER & S.

banka in menjalnica v Ljubljani. (568-27)